

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A lelkiismeret Erdély igen nagy része magyar

mondotta Sándor József a szenátus tegnapi ülésén

Bukarest, május 18.

szabadsága megköveteli, hogy semmiféle hatalom ne avatkozzék az emberek ama jogaiba, amelyek irányítója és szabályozója a benső érzés és meggyőződés mindennél nagyobb ereje lehet. Különösen aktuális ennek megállapítása a népszámlálási adatok most folyó feldolgozása alkalmából. A belügyi államtitkárnak a teljes lelkiismereti szabadságot biztosító nyilatkozatai dacára egyes helyeken olyan kilengések történtek, amelyek a legerősebb kritikát provokálják. Kolozsvárott történt, hogy mindazon zsidó vallású polgárait a városnak, akik őszinte meggyőződésük paranesszavára magyarnak vallották magukat a népszámlálási íveken, a rendőrségre idézték, ahol jegyzőkönyvet vettek fel velük. Hogy ennek a jegyzőkönyvvezésnek lesz-e még folytatása vagy valami következménye, vagy csak szelid ijesztgetés az egész, nem tudjuk. Nem is fontos. Amint-hogy talán nem fontos, de jellemzően érdekes az, amit a kolozsvári polgármester erről a kérdéstről mondott. Szerinte a zsidó csak zsidó lehet és semmi más. A jeles etnografus annyira megy, hogy kategorikusan megállapítja: azok a székelyek, akik valamikor a zsidó vallásra tértek át, szintén zsidók és nem székelyek, illetve magyarok. Tehát ezeknél a népi származást nem a származás, hanem az áttérés ténye állapítja meg. Érdekes volna megtudni a polgármester véleményét azokról a zsidókról, akik a keresztény vallásra tértek át. Logikája ezeket bizonyára zsidó származásuaknak tüntetné fel. Mert hiszen itt nem is a származás, nem az érzés, nem a meggyőződés, nem a nevelés, nem a nyelv a fontos, hanem azok szelleme, akik — ebben az adott esetben a kolozsvári polgármester — népszámlálási adatainak korrigálására szükséges befolyással rendelkeznek. És felmerül az önként kínálkozó kérdés: vajjon a magukat románoknak valló regáti zsidókat sem fogadják el románoknak? Miközben a kolozsvári eset fölött töprengünk, kezünkbe került a Dimineata című lap, mely közli a király öfelsége kitöltött népszámlálási lapjának hü másolatát. És ime a legelső polgára az országnak, a tizenhétmillió ember uralkodója, akinél jobb román nincs és nem lehet az országban, az etnikai származás rovatába ezt írta: germán. Ez a tett önmagáért és az igazságért beszél. És szól a kolozsvári polgármesterhez és mindazokhoz, akik pápábbak akarnak lenni a pápánál.

A szenátus tegnapi ülésén Lucacievici kifogásolta, hogy Bukovinában a népszámlálás alkalmával a hatóságok kényszerítették az ukránokat, hogy román nemzetiségűnek vallják magukat és az ukrán zsidókat is a meggyőződésükkel elmentéses vallomástételre szorították. Bucsan belügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a népszámlálás a lakosság helyes ellenőrzését tüzte ki célul és ennek a szándéknak meg is felelt. A kisebbségek nagy tömege a hatóságok instrukcióit elismeréssel fogadta és nagyrészt kifogástalanul bonyolították le a népszámlálást. Bizonyos kisebbségek, főleg a

magyarok, akeiót indították a népszámlálás ellen a pontos statisztika meghiusítása végett. Ez azonban nem sikerült.

Sándor József, Magyar párti szenátor kijelentette, hogy Erdély igen nagy része magyar annak ellenére, hogy ezt a népszámlálás adatai után kétségbe is akarják vonni. Ezután interpellációjában szabálytalanságokat sorolt fel, amelyek a népszámlálás körül történtek. Bucsan államtitkár válaszában kijelentette, hogy nincsen tudomása visszaélésekről, amelyeket Sándor József panaszolt, de ha ilyenekkel később találkozni fog, megteszi a szükséges büntetőszankciókat.

Feljelentettek egy temesvári bankot csalás és uzsorakamat miatt egy gyűrűre adott kölcsönért

Temesvár, május 18.

Érdekes feljelentés ügyében nyomozott három héten át a temesvári rendőrség, amely most az aktákat áttette a temesvári ügyészségre vádindítvány megtétele végett. A feljelentést Friedmann Ödön Városház-utcai lakos képviselőtette meg. A feljelentés szerint a Temesvári Általános Bank Részvénytársaság még 1925. év márciusában Friedmannnak egy háromkarátos briliáns gyűrűre hatvannyolcezer lei kölcsönt adott.

A kölcsön után Friedmann három, négy, öt, majd hat százalékos havi kamatot fizetett.

A két év alatt kifizetett kamat százezer leit tesz ki, amelyet Friedmann nyugtákkal igazol. Miután a súlyos kamatterhekét Friedmann nem a legpontosabban tudta fizet-

ni, kénytelen volt többször haladékokat kérni, de minden egyes alkalommal a bank részéről azzal fogadták, hogy kénytelenek lesznek az értékes gyűrűt eladni. 1926. év december tizenharmadikán Friedmann ismét megjelent a bankban és ekkor — a feljelentés szerint — Fleissig Emil igazgató csak úgy volt hajlandó az ügyet rendezni, ha Friedmann az eredeti hatvannyolcezer leies tartozás helyett egy százhuszonnyolcezer leiről szóló biankó váltót állít ki. Friedmann szorult helyzetében ennek eleget tett. Utána azonban ügyvédhez fordult és így Fleissig Emil bankigazgató és az Általános Bank ellen bünygyi utra terelte az ügyet, mert amennyiben ezt a százhuszonnyolcezer leit ki kellene fizetnie, hogy gyűrűjét visszakaphassa, úgy a már kifizetett százezer lei kamattal együtt

a hatvannyolcezer leies kölcsön után annak majdnem a háromszorosát fizetné vissza a banknak.

Friedmann család és uzsorakamat miatt kérte a bűnvádi eljárás megindítását. Az ügyben legközelebb dönt a temesvári ügyészség.

Rövid ideig

lesz életben a tisztviselői javaslat

Bukarest, május 18.

A kamara tegnap ülést tartott, amelyen Hanes képviselő interpellációt intézett a hadügyminiszterhez Románia tengeri védelme ügyében. Megállapította, hogy felesleges kiadások történtek a Marasti és a Marasesti nevű torpedóhajóknak Olaszországban való kijavítása körül. Kérdezte, igaz-e, hogy az állam hatszáz tonna páncélost akar rendelni nyolcszázmillió lei értékben. Nézete szerint a világháború tapasztalataiból következik, hogy a flottát mindenekelőtt tengeralattjárókkal, hydroplánokkal és parti tüzérséggel kell kiegészíteni, nem pedig nagy páncélos hajókkal. Mayer Ebner zsidó képviselő az új területeken az állampolgárság megállapítása körül konstatait félreértésekről beszélt és követelte a Sant germaini békeszerződés előírásainak respektálását, amely kimondja, hogy mindenké, aki a békeszerződés ratifikálásának időpontjában román földön lakott ipso jure megszerzi az állampolgárságot és ehhez semmiféle honossági bizonyítvány nem szükséges. Mayer Ebner beszédét Zelea Codreanu gyakran félbeszakította. A kamara azután áttért a tisztviselői fizetések rendezéséről szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

A kamara délutáni ülésén Jorga volt az első felszólaló, aki a javaslatot nem fogadta el. Románia speciális viszonyai más rendszert követelnek, mint a többi országokban szokásos. A liberálisoknak az a kijelentése, hogy mihelyt hatalomra jutnak, hatályon kívül helyezik ezt a törvényt, arra vall, hogy az nagyon rövid ideig lesz életben. Kifogásolta, hogy a javaslatot senki nem ismerte és követelte az igazi munka respektálását. Manu lelkes a papság javadalmazásával foglalkozott és reméli, hogy a részletes vita során eleget tesznek a papság kívánságának. Sanceanu Saveanu bírálta a javaslat politikai tendenciáját. Otetelesanu előadó válaszolt az elhangzott beszédekre, amelyekből megállapítja, hogy az összes pártok elismerték a javaslat szükségességét.

Törzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3.25, Párisban 15.90

Temesvári magánárfolyamok 1927 május 18-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 810.00—813.00—810.00, dollár: 166.50—167.00—167.50, dinár: 2.94 külföldi, 2.89 belföldi, 2.89 effect, hollandi forint: 66.60—66.80—66.80, francia frank: 6.58—6.60—6.60, olasz lira: 9.08—9.10—9.10, cseh korona: 4.94—4.96—4.85, osztrák silling: 23.45—23.60—23.60, német márka: 39.60—39.70—39.70, magyar pengő: 29.10—29.20—29.20, svájci frank: 32.05—32.15—32.20.

Megnyílt

az Andrássy-ut 4. szám
alatti műteremházban

Kristóf-Krausz Albert
képkiallítása.

szécsényi Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felölös szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felölös szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A temesvári pestis százkilencvenedik évfordulója

Temesvár, május 18.

Temesvár polgársága vasárnap kegyeletes évfordulót ünnepel: százkilencvenedik évfordulóját annak, hogy a törököktől 1716-ban visszafoglalt Temesvárott a pestis oly nagy mérvben pusztított, hogy rövid idő alatt mintegy ezer ember áldozatul esett. A pestis megszűntével fogadalmat tett a városi tanács, hogy évenként ünnepélyes körmenetben kivonul az erzsébetvárosi Püspök-úton emelt Rozália-kápolnához, hálaadásul a Mindenhatónak a ragály megszűnéseért. Az idei évfordulónak — mely a püspökszentelés miatt most vasárnap tartatik meg —, az kölesönöz különös érdekességet, hogy a kápolnát a mult esztendőben a ház-helyek kisajátítása miatt lebontották és régi alakjában teljesen újjáépítették.

Az újra épült kápolna hivatalos átadása tegnap ment végbe Ferenc Mátyas kanonok, városi tanácsstag Norbert páter erzsébetvárosi plébános, Matolay Zoltán dr. és Osztie Andor hitközségi tanácsstagok, továbbá Tóth István a városi mérnöki hivatal képviselőjének, valamint Beszpoletz Károly építész jelenlétében, aki a munkálatokat végezte. Az új csinosan kifestett kápolna egyik legérdekesebb emléke az 1809-ben készült oltárkép. A festmény Raischl Katalin temesvári urinő adományára és Schöft József budapesti festőművész alkotása. A több mint százéves oltárkép most újonnan restaurálva kerül az oltár fölé.

A kegyeletes ünnep minden városrészből indulnak vasárnap reggel zászlókkal és harangszó mellett körmenetek a fogadalmi helyre.

Pacha püspök bérmakörutja. Pacha Ágoston püspök, apostoli kormányzó ma Willjung Mihály titkár kíséretében bérmakörutára indul. Első állomása Nagykömlös, onnan pedig Mária-földre, Nagyszentmiklóstra, Ósesanádra, Óbékára, Keglevichháza és Nagy-öszrre látogat el bérmakörutján. A hívők az újonnan felszentelt püspököt nagy ünnepélyességgel készülnek fogadni.

A prefektus Bukarestben. Bogdan Antal dr. prefektus tegnap este néhány napi tartózkodásra Bukarestbe utazott, ahol hivatalos ügyeket intéz el. Távollétében Baciu János dr. szubprefektus helyettesíti.

A vásári sátorosok délutánig árusíthatnak. A városi hetipiácokon sátorokban áruló kisiparosok azt kérték a várostól, hogy sátraikat az eddigi délelőtti tizenegy óra helyett délutáni két óráig hagyassák a piacokon. A város állandó választmánya hozzájárult, hogy a kisiparosok déli tizenkét óráig árulhassanak, akkor azonban sátraikat el kell vinniük, hogy a piacok takaríthatók legyenek.

Elmozdították a kolozsvári tanfelügyelőt mert elmulasztotta a kellő ellenőrzés gyakorlását

Kolozsvár, május 18.

A kolozsvári tankerületi felügyelősnél tudvalevőleg nemrég nagyobb szabású visszaéléseknek jöttek a nyomára és a leleplezett panamával kapcsolatosan Lupu Emil felügyelősi tisztviselőt le is tartóztatták. A büntető hatóságok megindították a vizsgálatot, de ettől függetlenül a közoktatásügyi minisztérium is vizsgálatot rendelt el, amely most ért véget. Eme vizsgálat eredményeképpen Anciu tanár jelentése alapján, aki a viz-

gálat vezetésével megbízást nyert a közoktatásügyi miniszter Olteanu jelenlegi tanfelügyelőt és Porutiu volt tanfelügyelőt állásától felfüggesztette. A vizsgálat adatai szerint mindketten elmulasztották a kellő felügyelet és ellenőrzés gyakorlását, ami azután Lupu Emil sikkasztásaira vezetett. Hivatalos megállapítás szerint az elsikkasztott összeg kilencszázezer leit tesz ki és nincsen kizárva, hogy a vizsgálat teljes lefolytatása után ez az összeg még magasabbra is nő.

Szerelemmel fizetett a gyilkosnak aki rábeszélésre kegyetlenül eltette láb alól a férjét

Budapest, május 17.

Gröler Mihály gyári munkás felesége és annak szeretője Kovács István szerettek volna megszabadulni a rájuk nézve kellemetlen férjtől és azért elhatározták annak elpusztítását. Grölerné a gyilkosságra Lucska Gusztáv kőművesegéret beszélte rá, akiről tudta, hogy szerelmes beléje és jutalmul vizsontszerelmet ígért neki. Lucska végre is hajtotta a gyilkosságot és annak megtörténte után a hullát a Dunába kellett volna dob-

nia, azonban erre már nem volt ideje. Így a hullát, amelynek levágták a fejét, elásták a veteményes kertben, majd néhány nap múlva ekszhumálták és a pincebén rejtették el. A bestiális gyilkosságot névtelen feljelentés hozta a rendőrség tudomására, amely Gröler Mihályt, Kovács Istvánt és Lucska Gusztávot letartóztatta. Az érdekes bűnügy tárgyalását a pestvidéki törvényszék tegnap kezdte meg.

A MAGYAR PÁRT ELITÉLI AZ EGYSÉGBONTÓ TÖREKVÉSEKET. Nagyváradról telefonálják: A Magyar Párt nagyváradi tagozatának intézőbizottsága ma délután ülést tart, mely a Tarnóczy- és Tabéry-féle kilépések ügyével foglalkozik. A párt az eddigi hangulat szerint el akarja ítélni és megbélyegezni az egységbontó törekvéseket, mert a Magyar Párt mindent elkövetett a kisebbségi sérelmek orvoslása érdekében.

Marghiloman emlékiratait nem szabad árusítani. Bukarestből táviratozzák: A kormány megtiltotta Marghiloman tegnap megjelent emlékiratainak árusítását. Az ismert politikai emlékiratai Politikai jegyzetek 1897-től 1925-ig cím alatt jelentek meg.

Autóverseny nők részére. Miklós királyi herceg, miként megírtuk, május 25-én Temesvárra érkezik. Ebből az alkalomból a temesvári Autóklub a herceg tiszteletére gardenpartyt és a város utcáin ügyességi autóversenyt rendez. Temesvár hölgyautóvezetői részére. Ebben Csávossy báróné, dr. Gábor Liviuszné, dr. Josephi Arnoldné, Lipthay báróné, Láng Lehelné, dr. Obadeanu Pálné, Poullieff Szonja és Blank Conette vesznek részt. A verseny rendezője Gábor Liviusz dr. Mocioni Antal udvari fővadászmeister tegnap Temesvárra érkezett, hogy a Miklós herceg temesvári tartózkodásával kapcsolatosan rendezendő ünnepélyeket előkészítse.

Volt szolgabíró tragikus halála. Tordáról jelentik: Bornemissza Gyula dr. nyugalmazott szolgabíró kocsin Tordakenderesre utazott, amikor egy vasuti átjárónál kocsija összeütközött egy mozdonyal, melynek közeledését a kanyarodó miatt nem lehetett látni. Bornemissza Gyula dr. a sinekre esett és a mozdony keresztülment rajta. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. A szerencsétlenség híre Temesvártól is megdöbbenést keltett, mert itt él a szörnyethalt szolgabíró mostohaanyja, özvegy Bornemissza Károlyné, aki a Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság tisztviselője. Azonkívül Csasznek Nándor dr. borkereskedő neje unokabátyját gyászolja az elhunytban.

A román színódus ülése. A görög keleti román színódus május 22-én kezdi meg több napra üléseit Aradon. Temesvárról az üléseken Bogdan Antal dr. prefektus és Dobos János dr. főpolgármester is részt vesznek, akik a színódus világi tagjai.

Nicorescu volt tanfelügyelő kitüntetése. Nicorescu Miklós éveken át volt a temesvári tanfelügyelő helyettes vezetője. Utóbb a józsefvárosi tanoncotthon igazgatójává nevezték ki és pedagógiai ismereteit, itt is érvényesítette. Erdemeit legmagasabb helyen is elismerték és öfelsege a tanítás körül szerzett érdemek jutalmazására alapított rend első osztályával tüntette ki. A kitüntetést szép ünnep keretében Frates Romulusz tanfelügyelő nyújtotta át a kitüntetettnek. Nicorescu munkásságának ezen értékelése a legszélesebb körökben keltett örömet, annál is inkább, mert szíves, előzékeny és konciliáns magatartása miatt általános tiszteletnek és szimpátiának örvend.

A temesvári népszámlálás befejeződött. A városháza tanácstermében tegnap a népszámlálási ivek adatainak összegezése véget ért. A hatalmas statisztikai munkával a harminc tisztviselő elkészült, az egyes ivek feldolgozása befejezést nyert és most az egész anyagot átteszik a megyei prefekturára. Bogdan Antal dr. prefektus a város és a megye valamennyi adatát felterjeszti a belügyminiszterhez.

Halálozás. Németh József, a temesvári Gyapjuipar részvénytársaság technikai vezetője hatvanhárom éves korában meghalt. Az elhunyt vasszorgalma és kiváló képzettsége révén került abba az állásba, amelyet haláláig nagy ügybuzgalommal és odaadással töltött be. Halálát felesége és fia Németh József magántisztviselő gyászolja. A Gyapjuipar egyik értékes munkatársát veszítette el az elhunytban. Ma délután ötkor temetik a gyárvárosi Magyar-utcában lévő gyászházban.

MONARCHISTA FORRADALOM GÖRÖGORSZÁGBAN. Zágrábból táviratozzák: A Novosti című lap szerint Görögországból érkező utasok azt a hírt hozták, hogy minden pillanatban várható a görög monarchista forradalom kitörése. Pyreusban már összetűzések is voltak a republikánusok és a royalisták között. Sámosban is forradalom tört ki és kikijáították a sziget függetlenségét. Ezek a hírek hivatalos megerősítést még nem nyertek.

Katasztrófális volt a szerbiai földrengés. Belgrádból jelentik: A szerbiai földrengés alkalmával sokkal több ember vesztette életét, mint arról az első híradások beszámoltak. Milanovácban minden ház megrongálódott és az összes lakosok a szabadban vannak. Csak éppen a templom maradt épen, ahová az emberek a földrengés után az eső elől menekültek. Belopolje faluban szintén minden ház beomlott. Egy házban az anya három gyermekével meghalt, az apa súlyos sérüléseket szenvedett. A földrengés által sújtott vidéken nagy az élelmiszerhiány.

A munkanélküliség leküzdése ügyében a sok tanácskozás helyett a helyes utat választotta Ofszenica község előljárósa élén Menger Miklós községi jegyzővel. Az Ofszenica-giládi határban fekvő mintegy három ezer hold szántót állandóan fenyegették a fellépni szokott belvizek. A költségvetés keretein belül nem tudták volna ezt a munkát most elvégezni, de a képviselőtestület a munkanélküliség enyhítése érdekében is kimondotta, hogy a belvizlevezető csatornát megépítteti és a kiadások utólagos jóváhagyását kéri. Ez meg is történt. A csatorna száznegyven ezer lei költséggel elkészült és ezzel nemcsak a szántót mentették meg a belvizek kártékony hatásától, hanem munkához juttattak sok munkanélkülit is.

Befejezéshez közeledik a Juhos-ügy vizsgálata. A Juhos-ügyben serényen halad előre a vizsgálat és valószínű, hogy két-három héten belül a hatalmas vizsgálati anyag elkészül. A vizsgálóbíró ezután meghozhatja véghatározatát. Az ügyvel kapcsolatban elterjedt ama hírek, mintha az árva-nak minden vagyona elveszett volna, nem felelnek meg a valóságnak, ellenkezőleg a vizsgálat sok olyan tartozás részbeni, vagy teljes tarthatatlanságát igazolta, amely immár kiskoru Juhos Erzsébet örökségét nem terheli. A hatóságok minden eszközzel azon vannak, hogy megmentsek az árva vagyont.

Az alkoholelleses fagyosszentekek. A Bácság szőlőtermelő vidékeiről a legutóbbi fagyosszentekek látogatásával kapcsolatosan igen szomorú hírek érkeznek. Majdnem mindenütt a szőlőtermésnek átlag negyven százaléka a fagy martaléka lett.

Az új közkórház és színház alapkövetétele. A temesvári új közkórház két első pavillonjának földmunkálatai már folyamatban vannak. Suciú Adrian városi mérnök meghozta Bukarestből az építkezés végleges jóváhagyását és most már mi akadályos sincs annak, hogy a nélkülözhetetlen közintézményt mihamarabb tető alá hozzák. Az első két pavillon a járványkórházat fogja felölelni és a Vadászdeir-ut mentén hamarosan kibontakozik majd a két modern felépítésű pavillon. Ugy tervezik, hogy az új kórház alapkövetételeit ünnepélyes keretek között egyszerre eszközlik a színház új épületének megnyitásával és a belvárosi új mozi, valamint a Pasteur-intézet alapkövetételeivel. A kórház két pavillonja még az ősz folyamán teljesen elkészül és átadható lesz embermentő hivatásának.

A Gerson-étteremben naponta friss déli és esti étlap. Szolid árak, kitérő konyha, elsőrendű borok. Feltele előnyös bérletrendszer. Házon kívül is kapható ebéd és vacsora. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 11-1/2 óráig uszonnahangverseny. A frissen csapolt sörök a temesvári sörgyár termékei.

Az áruraktár tulzsufoltsága miatt minden a vasszakmába vágó és raktáron levő áruk mélyen leszállított áron kerülnek eladásra a SCHERTER OTTÓ-féle vaskereskedésben
Temesvár, Belváros, Eminescu (Zápolya) utca 6. szám.

ANGLIA ÉS FRANCIORSZÁG KÖZÖS AKCIÓJA A SZOVJET ELLEN. Párisból jelentik: Doumergue köztársasági elnök Londonba utazott és utazásának célja, hogy az angol politikusok megbeszélje Angliának és Franciaországnak a szovjet ellen irányuló akcióját. Franciaország — ugyáltszik — elérkezettnek látja az időt arra, hogy a szovjettel szemben lépjen az eddigi várakozási állapot politikájából.

— **Tanügyi értekezlet.** Temes-Torontál és Arad megye tanügyi ellenőrző közegei Moldovan József temesvári tanfelügyelő elnöke alatt értekezletet tartottak, amelyen pedagógiai kérdések fölött tanácskoztak. Ugyanakkor a belvárosi elemi iskola tanszemélyzete fiókköri konferenciára gyűlt össze, amelyen Bürger Mária tanítónő jólsikerült előadást tartott. Az előadás nagy tetszést váltott ki.

— **Öngyilkos kapitány.** Bukarestből táviratozzák: Grigoriu Sándor kapitány, a hadügyminisztérium mérnöki osztályának főtisztviselője, tegnap szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Az öngyilkos kapitány családja Csíkszeredán lakik, ahol a felesége tanárnő állást tölt be. Az öngyilkosság oka nagyfokú neurasthenia.

— **Repülőgép romjai a tengerben.** Londonból jelentik: Az angol partok közelében Hunston mellett egy német gőzös egy ismeretlen francia repülőgép romjait találta a tengeren. A betűjelzésből azt hiszik, hogy ez a szerencsétlenül járt Nungesser pilóta gépe volt. Ezzel szemben Franciaországban kijelentik, hogy Nungesser repülőgépen csak nevének kezdőbetűi voltak és így ez az elpusztult gép nem lehetett az övé.

— **A sikkasztó kataszteri tisztviselő.** Popescu Péter vizsgálóbíró tegnap újlag kihallgatta Glass István és Darlea Pált, a városi kataszteri hivatal letartóztatásban levő tisztviselőit az általuk elkövetett sikkasztások részleteire vonatkozólag. Ugyanakkor több városi tisztviselő kihallgatására és szembesítésére is sor került.

— **Megrendszabályozzák a fagyaltárusokat.** Prostean Oktáv dr. városi főorvos szabályrendeletet készít elő, amely a nyári melegebb hónapokra a mozgó fagyaltárusítást, azonkívül a kioszkokban az édességek árúsítását szabályozza. Szigorú tisztviselési intézkedéseket kell fogantatni, hogy a közönség egészségét veszedelem ne fenyegetse. Temesvár területén körülbelül ötven muzulmán foglalkozik fagyalt, cukorka és egyéb édesség, málnaszörp, bóza árúsításával. A cukorkaárúsítóknak az édességeket nem szabad nyitva tartani, hanem a legyek elől le kell takarni és a cukorkákat kézzel megfogni tilos. Apró kanalakat, vagy fogókat kell alkalmazni. A főorvos tervezetét a város állandó választmánya fogja hatályra emelni.

— **Autóbanditák „házkutatása”.** Nagy riadalmat okozott a Gyárvárosban, hogy autós és magukat hatóságai személynéknél kiadó ismeretlen egyének két jómódu polgár házában házkutatást tartott. Tekintettel arra a körülményre, hogy a temesvári hatóságok az utóbbi időben semmiféle házkutatást nem rendeltek el, valószínű, hogy egy jól szervezett banda akciójáról van szó. A gyárvárosi rendőrség ezúton is figyelmezteti a lakosságot, hogy valószínűleg más városból való banditák autókirándulásáról van az adott esetben szó, akik így akarják a lakásokat kifosztani és amennyiben ez az eset ismét előadná magát, azonnal jelentsek az esetet a rendőrségen. A gyárvárosi rendőrség különben Guțu Tódor rendőrfőnökkel az élén erélyesen nyomoz a vakmerő autóbanditák után.

Hipnotikus álomban vallatták Munteant eredménytelenül az aninai rablógyilkosságra vonatkozólag

Temesvár, május 18.

Egy hipnotikus szeánsszal kapcsolatban újból előtérbe került az a sokat vitatott kérdés, vajjon Muntean és eddig még ismeretlen társai követték-e el az aninai gyilkosságot, vagy sem. Guțu Tódor gyárvárosi rendőrfőnök a napokban magához kérte Ben Aroly Beyt, az ismert hipnotizőrt és felszólította, hogy hipnotikus álomban szólaltassa meg Munteant. A rablógyilkos akkoriban a gyárvárosi rendőrségen volt kihallgatás végett.

Ben Aroly elbeszélgetett Munteannal és a szokásos kérdések feltétele után, vajjon nem érzi magát fáradtnak és álmosnak. Muntean két-három perc után hipnotikus álomba merült.

Ben Aroly ekkor feltette az első kérdést:

— Muntean megtudná-e mondani, hogy április harmadikáról negyedikére menő éjjel, vagyis hétfőről keddre virradóra merre jártál?

Muntean mélyet lélegzett, majd így válaszolt:

— Aninán vol . . .

Alig mondotta ki az első szót.

— **A letartóztatott álhírlapíró fogva marad.** A temesvári törvényszék tegnap jóváhagyta a zsarolások miatt feljelentett Sedor Andor álhírlapíró vizsgálati fogságát. Sedor a letartóztatás ellen a temesvári ítélőtábla vádtanácsához fellebbezett, amely legközelebb dönt ügyében.

— **A magyar pénzügyi költségvetés.** Budapestről jelentik: A magyar képviselőház megkezdte a pénzügyi tárca költségvetését. A költségvetést Temesváry előadó ismertette és kifejtette, hogy beruházásokra két millió és tizenhatezer pengő van előirányozva. A bevételek huszonkilenc millió többletet mutatnak, amely főként vámbevételekből áll elő.

— **Száz geografus a Bánságban.** Közel száz geográfiai tanár érkezik e hó huszadikán, pénteken, az ország különböző részeiből Temesvárra, akik — miként azt megirtuk — itt három napig tartó kongresszuson vesznek részt. M e h e d i n t i tanár vezetésével nyílik meg a tanárok kongresszusa e hó huszadikán délután három órakor a temesvári műgyetem épületében. A szakmát érintő kérdések megvitatása után a tanárok a Bánságban több kirándulást rendeznek, hogy megismerjék az itteni viszonyokat, a népszokásokat és a lakosság viselkedését. Egy napot töltenek Rescán is, végül megtekintik Temesvárgyára és a városi intézményeket. Huszonharmadikán a kongresszust bankett fejezi be. A rendezőség meghívta a hatóságok vezetőit is.

* **Az áruraktár tulzulsóltása miatt minden a vasszakmába vágó és raktáron lévő áruk mélyen leszállított áron kerülnek eladásra a Scherter Ottó-féle vaskereskedésben Temesvár-Belváros, Eminescu (Zápolya)-utca 6. szám.**

amikor egy szolgálatkész közrendőr tulzulsóltásában, az Anina szó elhangzása után, a következő szavak mellett alaposan hátbavágta Munteant:

— Te gazember, hát csak elaltatva vagy hajlandó vallani!

Muntean az öklelésre felébredt a hipnotikus álomból és azután Ben Aroly már képtelen volt újból elaltatni.

Munteant tegnap újból hosszasan kihallgatta Bradescu Virgil vezetőügyész, de csak turnszeverini tetteit ismételte meg. Most már egy lépéssel előbbre haladt a kihallgatás, mert

Muntean ezúttal megnevezte turnszeverini bandájának tagjait is és pedig Michalache György, Geraida Anna és Tulgheru János rovottmultu, jelenleg szabadlábban levő turnszeverini lakosok személyében.

Bradescu Virgil főügyész azonnal intézkedett, hogy a turnszeverini ügyesség mindhármukat tartóztassa le és hozza őket Temesvárra. A Munteannal való szembesítés valószínűleg eredménnyel jár és számos, eddig még kiderítetlen bűntény kerülhet nyilvánosságra.

VÉRÉS HARCOK AMERIKÁBAN. Newyorkból jelentik: Nicaraguában a liberálisok csapatai megtámadták a partra szállott amerikai tengerészkatonákat. Az összecsapás következtében két amerikai tengerész elesett, a liberálisok közül pedig hatan vesztették életüket.

— **Jobb későn, mint soha.** A város a jözsefvárosi piacon új nyilvános illemhelyet épített, amelyet legközelebb már át is adnak a használatnak. Azonkívül elhatározták, hogy ebben az esztendőben a Belvárosban és a Gyárvárosban létesítenek egy-egy nyilvános illemhelyet, jövőre pedig még továbbiakat építtetnek úgy, hogy minden városrészben kettő legyen.

— **Megvizsgálják a perjámosi Lloydbank könyveit.** A perjámosi Lloydbank fogva levő igazgatóinak, Fischer Bélának és Kelesó Ferenének védelmét Boltez Demeter temesvári ügyvéd vállalta. Az ügyben Safirescu vizsgálóbíró folytatja a nyomozást. A vizsgálóbíró elrendelte a bank üzleti könyveinek és összes számadásainak lepekesítését, valamint a vizsgálóbíró elé való terjesztését. Elrendelte ezenkívül a bankhelyiség és a pénzeszközök lepekesítését is. Az üzleti könyveket a vizsgálóbíró szakértőkkel vizsgáltatja felül annak megállapítására, hogy a két bankigazgató kereskedelmi és áruüzleteket kötött-e, vagy pedig a betevők pénzét könnyelmű börtzemanipulációkra használta fel. A szakértői vizsgálat után döntenek a két bankigazgató további sorsáról.

* **Magaslati gyógyhely és nyaralótelep Stájerlak megnyílt, 30% árengedmény az első szezonban. Kérien prospektust.**

— **Áramszünetelés a Jözsefvárosban és Erzsébetvárosban.** A temesvári villanytelep igazgatósága közli: A primárvezetékek javítása következtében május hó 22-én, 29-én és június hó 5-én az egész Erzsébetvárost és Jözsefvárost reggel kilenc órától délután hat óráig kikapcsolják az áramkörből.

KLOTÜR AZ ANGOL PARLAMENTBEN. Londonból jelentik: Az alsóház tegnapi ülésén kétszázötvenhét szavazattal tizenhárom ellenében megszavazta a klotürjavaslatot. Ezzel a kormány biztosította annak lehetőségét, hogy a szakszervezeti törvényjavaslat vitáját tizenhat napon belül feltétlenül befejezzék. A munkáspárt a klotür elleni tiltakozása jeléül a szavazás megkezdése előtt kivonult az ülésteremből.

— **A volt közös tisztek figyelmébe.** A temesvári hadkiegészítő parancsnokság közli mindazon volt osztrák-magyar hadseregbeli tartalékos tisztekkel, akik a felvételüket kérték a román hadsereg tartalékos tisztí kötelékébe, de még nem vétettek föl, hogy május tizennyolcadikán vagy tizenkilencedikén délelőtt feltétlenül jelenjenek meg a gyárudvarban működő sorozóbizottság előtt, mert ellenkező esetben viselniük kell a katonai törvények következményeit.

— **Olesó téglát kapnak a vállalkozók Temesvár városától.** A városi téglagyár előterjesztést tett a városnak, hogy tulzulsólt raktárából — tekintettel arra, hogy építkezés nincsen és téglát senki sem vásárol — az új kórház ez idén építendő első pavillonjához a vállalkozónak a napi áron alul ezrenként ezerkilencszáz leiel adhassa a téglát. Az állandó választmány ehhez elvben hozzájárult.

— **Csalásért elítelt temesvári ügynök.** Deutsch Henrik temesvári ügynök még 1924-ben rávette Nácsa vasuti tisztviselőt, hogy egy sertésszállítási üzlethez adjon kétszáz ezer leit és nemcsak kamatot, hanem busás jövedelmet is biztosított számára. Az üzletből azonban nem lett semmi és Nácsa három éven keresztül hiába sürgette tőkéjét és a hasznát, mindössze csak huszonöt ezer leit tudott apró részletekben visszakapni. Végre megunt a sok ígéretést és feljelentést tett Deutsch Henrik és felesége ellen. A törvényszék Popescu-tanácsa tegnap foglalkozott ezzel az ügygel és Deutsch Henriket csalásért és sikkasztásért hat hónapi, feleségét pedig bűnrészességért egy hónapi fogházra ítélte.

— **Halálos incidens a magas kamat miatt.** Szakálháza községben mult év október tizennyolcadikán Eigler József ittas állapotban a kórcsmában szemrehányást tett sógorának, Lauert János odavaló bankigazgatónak, hogy sok kamatot számít fel. Lauer izgalomban háromszor arculvágta Eiglert, aki támolgyogva ment ki a kórcsmából. Az uton elesett, halántékát egy hegyes kőbe ütötte és néhány pillanat múlva meghalt. Tegnap tartotta meg a temesvári törvényszék ebben az ügyben a tárgyalást. Subtire Jonel dr. védő annak a nézetének adott kifejezést, hogy Eigler halálát nem a három arculütés idézte elő és felmentést kért. A bíróság az enyhítő körülményekre való tekintettel Lauert három havi fogházra ítélte.

— **Gyujtogatók kerestetnek.** Megirtuk, hogy Koppony Vilmos volt szenátor aradiuti tanyáján egy héten belül már másodsor kigyulladt a szalma. Minthogy valószínűnek látszik, hogy gyujtogatás esete forog fenn, a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Az
„ERIKA”
gyermekocsi

célszerű és tartós.

Csakis a

„Grand Bazár”
ban

Temesvár - Gyárváros,
Fő-utca 24. kapható.

Kedvező részletfizetési feltételek:
Viszonteladónak nagy engedmény.

TUNNER KORNÉL
ROMÁNIA ELSŐ ÉS LEGNAGYOBB MÁRVÁNY ÉS GRÁNITÜZEME
TIMIȘOARA
II., Str. trei August 22. Telefon 13-77. III., Bulev. Carol No. 4.
(Andrássy-ut) (Hunyadi-ut)

Ajánlja művésziesen készített márványszobrokat, hősök síremlékeit, sirköveit stb. a legjobb kivitelben, versenyképes olcsó árákkal.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Thierjung Rudolf, Koesuba Anna, Stefanovits Ferenc, Mann Sándor. Meghaltak: Ilin Jova 66, Német József 63 éves korban. Házasságot kötöttek: Kathrein János és Grunvold Teréz, Matek Ottó és Vekes Gera, Teszinder Péter és Inezdi Róza, Stancu Péter és Ardelean Matild.

Színház

Drámai előadások Táray Ferenc vendégfelléptével. Nagy érdeklődés előzi meg az aradi színházi temesvári három napos vendégjátékát, mely holnap, csütörtökön este kezdődik. Táray Ferenc, a kiváló budapesti drámai színész, mindhárom előadás címszerepét fogja játszani és az ő kikristályosodott művészete telt házat és lelkes közönséget fog vonzani. Holnap, csütörtökön este Kaiser híres darabjában, az Asszonyáldozatban játsza Táray Ferenc a főszerepet, pénteken Paul Raynold ismeretlen katona című drámájában, szombaton este pedig Romain Rolland Halál és szerelem játékában nyújt alkalmat művészi élvezetre. Jegyek a Bánátnál mindhárom előadásra kaphatók.

Műsor:

Csütörtök este félkilencor: Asszonyáldozat.

Péntek este félkilencor: Ismeretlen katona.

Szombat este félkilencor: Halál és szerelem.

Művészet

Grafikai kiállítás Temesvárott. Podlipny Gyula grafikus tanulmányait a pesti képzőművészeti akadémián végezte s ez alkalommal először vonul fel Temesvár közönsége előtt körülbelül 40 rajzzal, melyek mindegyike komoly tanulmány eredményéről tanuskodik. Érdekes konvulzív poezis szelleme feszül a sötét tónusu tájképeken, melyek kimerítik a fekete kréta minden lehetőségét és változatát. Podlipny született grafikus, feltétlen ura a vonalvezetés titkának, ceruzarajza erőteljes és mégis könnyed; alig érinti a papírt. Témáiban gyakran megkap kompozíciói puha felhőzete szerencsésen bontva a formákat és maradandó hangulatot kelteve. Formailag nagyon átglyuráltak önarcképei, telítve a fekete és fehér charmejával.

Sport

Román-magyar sportközvetítés. Budapestről jelentik: Reiner Sándor a Romániában turnézó budapesti Vasas utballesapat vezetője a Sporthírlapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a tura feltétlenül közvetítést hoz a magyarországi és romániai sportesemények között. A Bukarestben töltött napok igen kellemesek voltak.

Mozi

Drágább lesz a mehalai mozi. A városi mozik igazgatóságának javaslatára Temesvár város állandó választmánya hozzájárult ahhoz, hogy a mehalai moziban az első és második hely jegyárait öt leiel fel-emeljék. Helytelennek tartjuk, hogy a mozi igazgatósága visszaélve a monopolisztikus helyzettel ezt a valóban népi szórakozást így megdrágítja.

Mozi épül a Józsefvárosban. Temesvár város állandó választmánya tegnap délutáni ülésén foglalkozott a Józsefvárosban létesítendő új mozi terével. A végleges döntés meghozatala előtt megbízzák a városi mérnökséget, hogy vizsgálja meg, hogy az új mozi a Józsefváros melyik részén volna felállítható.

Metropolis. A belvárosi moziban szerdán, a mehalai moziban csütörtökön kerül előadásra a Metropolis című film mindkét része (tizennégy felvétel). Előadások kezdete délután 6 és este 9 óakor.

Ha szép akar lenni,

használjon Kulka-féle lilium-szappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sashoz, I., Sztgyörgy-tér.

Önálló varrónők

azonnal felvételnek
Winternitz nődivat-nagyruház
Belváros, Lloyd-sor. (683)

Garantált, megbízható, olcsó és jó munkát végez

GRANATIR TRAIAN

műelme-, gőzfestőde és vegytisztító-intézete

Timișoara-Erzsébetváros, Király-utca 101.

Elvállalom minden szakmába vágó férfi- és nőruhák festését, vegytisztítását

340

Berlini villamosóragyár

képviselőt elvállaltam és így módomban áll bármilyen fajta és legnagyobb pontossággal járó villamosórákat, esetleg teljes óráközpontot felállítani és üzembe hozni.

Érdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre

Földessy Kálmán csillagászati órás
Temesvár-Erzsébetváros Dózsa-u. 43. Tel. 5-47.

Hideg-, melegvíz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berlini-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

HELICON-nyomda, Timișoara

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vestag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Teljesen árva urileány vagyok, keresem olyan intelligens uriember ismeretségi házasság céljából, aki nem annyira hozományt, mint inkább a jó gondos és szorgalmas feleséget keresi. Szíves leveleket „Hivatalnok” jellegre a kiadóba kérek.

Alkalmazás

Fehérnemű varrónő, aki nagyon szépen varr női és férfifehérneműt, kerestetik. Adja le címét a kiadóhivatalba.

Kezdő gyors- és gépirónó szállítási irodába azonnalra felvétetik. Ajánlatokat „Kezdő” jellegre kérek a kiadóba.

Allást keres

Fürdőhely-n bármilyen munkát vállalnék. Intelligens özvegyasszony vagyok. Esetleg gyermekek gondozását is szívesen vállalom. Szíves megkereséseket „Munka nem szegény” jellegre a kiadóba.

Ügyes gyors- és gépirónó hosszú gyakorlattal azonnali belépésre állást keres. Megkeresést „Munka” jellegre kérek.

Intelligens asszony leánygyermekével állást keres. Szíves meghívó sorokat „Allás” jellegre a kiadóba.

Lakás

Butorozott szoba teljes ellátással szerényebb fiatalembernek, 2 hölgynek vagy házaspárnak azonnalra kiadó III., Korona-utca 3. fidsz. jobbra.

Keresek lakótársnót, egyedülálló hölgyet szépen butorozott szoba konyhás lakómba. Leveleket „Erzsébetváros” jellegre kérek a kiadóba.

Több kisebb helyiségből álló belvárosi lakásomat butorral együtt átadom. Ajánlatokat „Tiszta” jellegre a kiadóba kérek.

2 szobás tirdőszobás lakást keresek szeptember 1-i beköltözésre. Ajánlatokat „3 személy” jellegre a kiadóba.

Szobakonyhás kisház hetvenöt négyzetgözl telekkel Bessenyei telepen jutányosan eladó. Erzsébetváros Holló-u. 55. (686)

Családi ház, három szoba, mellékhelyiségek istálló, ugyanott házhelyek eladók. Erzsébetváros, Novotny vendéglő. (687)

Adás-vétel

Kisebb jégszekrényt vennék. Címeket a kiadóba kérek.

3 drb nagy aranyozott képkeret eladó. Cím a kiadóban.

Nagyon szép modern gyermekkoszt keresek megvételre. Címeket kérek a kiadóba.

Részletfizetésre kamatmentesen hosszúléjártra vehet házhelyet Gyárvárosból 1 1/2 km-re. Erzsébetváros, Tirol-u. 54. (691)

Különféle

Gyárvárosban tiszta házikosztot keresek házonkívül elhozatalra. Ajánlatokat ármegjelöléssel kérek „Jó koszt” jellegre a kiadóba

tanítók mérsékelt díjazásért német nyelvet, helyesírást, különösen üzleti levelek és irodalmi munkák helyesírást. Erzsébetváros, Korona-u. 7. I. a templomnál. (200)

Fehérnemű javítást, házi ruha és kis gyermekruha varrást vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3- fidsz. jobbra.

Rosenthal Istvánné piros igazolványa elveszett, kéri megtalálót leadni a rendőrségen. (692)

Boiangeria Bánátna

Bulevardul Carol No. 62

legjobban és olcsón fest, tisztít vegyileg. Munkák leadhatók Frații Schön, Józsefváros, Bonnáz- és Kossuth Lajos-utca sarkán, Reiszmosóda, Józsefváros, Török-utca és özv. Pollák Martinné, Gyárváros, Duschnitz mellett. 227

Dirlea M.

speciális féregmentesítő vállalkozó

Timișoara
II., Nagytöltés utca 1.

Egy bukaresti textilgyár

azonnali belépésre gyakorlott textil-munkásokat keres, még pedig:

Szék mestert

Scherert

Javitókat

Szövmunkásokat és munkásnőket

Treibert

Schlichtert és

Reigert.

Jelentkezni a Munkasothonban 28. szoba szám alatt csütörtök és péntek délután 4—5 óra között. (680)

Butorozott szoba

az erzsébetvárosi Mária szobor közelében azonnalra vagy június 1-re kiadó.

Ajánlatokat „Szoba 2500” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Készíték divatöltönyöket

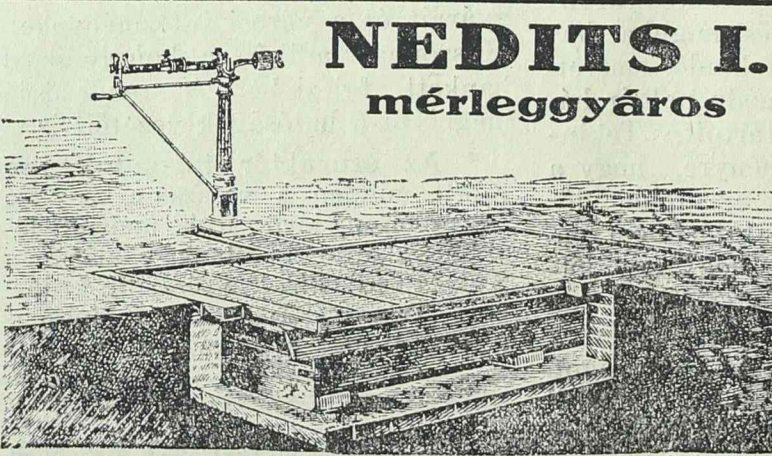
garancia mellett 1200 leiért. Fiúöltöny 800 lei, vasalás 60-80 lei. Elvállalom minden szakmába vágó munkát olcsón

Amigó József Józsefv., Begabalsor 26

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a Petőfi csárda mellett

feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. Ugyanott téglá is kapható.

NEDITS I.
mérleggyáros

TIMIȘOARA,
Gyárváros
Háromkirály-utca 30

Készít mindenemű új mérleget Javitások pontosan és olcsón eszközöltetnek!

Mintaraktár megnyitás!

Mintaraktáromat a Józsefvárosban, Pucher cserépkályhagyáros házában Uri-utca 6. szám alatt megnyitottam. Óriási választék a legolcsóbbtól a legfinomabb butorig. Megtekinthető vételkényszer nélkül. Pénzszűke és helyszűke miatt butoraimat feltűnően olcsó áron adom el.

SCHUSTER Fűzetlet és gyár: Temesvár III., Korona-u. 14. (A sárga villamos végállomás) Telef. 11-91

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.